

BUDA - PESTA

12 Fauru st. v.
25 Fauru st. n.

Va esî duminec'a.

Redact.: strad'a Havas nr. 1.

Nr. 7.

ANULU XIII.

1877.

Pretiul pe unu anu 10 fl.
Pe 1/2 de anu 5 fl.; pe 1/4 de
anu 2 fl. 70 cr.
Pentru România 2 galbeni

DÓ MN'A STANCA.

— Studiu istoricu. —

(Fine.)

§. 8.

Famili'a lui Mihaiu se 'ndreptă catra Brasiovu, dar fu prinsa pe drumu de unguri si retinuta in tabera döue dile; dobândindu libertatea, dómna Stanca venî la Brasiovu, dar nu fu primita in cetate⁽⁷⁹⁾, si mase o nöpte intr'unu obscuru ospelu din surburbiu; a döu'a nöpte plecă sè-si caute pe fiulu seu ce-lu socotia cà va fi fostu omorîtu, dar pe care Nemtii la 18 octombrie lu-dusesera la Fagarasiu⁽⁸⁰⁾.

Caus'a acestei rele primiri din partea Brasiovenilor erá minciunile respandite de Petru Arménu, care fusese in serviciului

Mihaiu, cumca: domnulu român, dupa cuperinderea Moldovei ar fi avutu intentiunea sè ucida pe capeteniile orasiului, sè jefuiésca totu, si sè incredintieze guvernulu la câti-va boeri d'ai lui⁽⁸¹⁾.

Silita de unguri a venî la Fagarasiu, Stanca si copíii sei fure tinuti din ordinulu lui Bast'a intr'o paza onorabila, dupa cuviinti'a persónelor loru.⁽⁸²⁾

Dar curenda viéti'a loru se umplu de chinuri si amaraciuni. Mihaiu infrantu la Siretu, Telégenu, Argesiu si alte locuri⁽⁸³⁾, strimtoratu de tóte partile, abiá putu cu 2000 galbeni sè cumpere de la Gasparu Cornisius

⁽⁷⁹⁾ Petru Banfi (Tagebuch, in E. Trauschenfels, Deutsche Fundgruben, Kronstadt, 1860, p. 248) scrie: „1600 den 1 tag Octobris ist der Michell Wayda mit den Ratzen und Zeckeln auf Stat kommen, und die Ratzechs weiber auss gheheichseu (augestossen?) den si domols in der stat Cronen worn aber in (Ihnen) nix gheben ja hott man auch auf sie ghesosser ausse den bostaien mit sükern.“

⁽⁸⁰⁾ Simonis Czauck Ephemeris Libellus, anno 1600, ap. Traüschenfels, Deutsche Fundgruben, Kronstadt 1860, p. 120: „Am 18 tag bringen die Teutschen aus dem Tabor den Petraska Wayda wnd furen ihm zum Fugrisch.“

⁽⁸¹⁾ Chronicon-Fuchsio-Lupino-Oltardinum, pagin'a 170.

⁽⁸²⁾ Bethlen, IV, 594. Simonis Czauck Ephemeris Libellus, l. c. p. 120: „Am 23 tag (October) bringen die Unger aus dem Tabor gefeneklich die Michel Weddin sampt de Tarwegen in die Altstadt, und furen sie auch davon kegen Fugrisch (wnd man helt sie ein jar aldo gefangen).“ Cuvintele din parentesu sunt de accea-si mana, dar mai tardiu si cu diferita cernela scrise.

⁽⁸³⁾ Heidenstein, op. cit., 359—364. — Pauli Piaseci Chronica gestorum in Europa singularium, Cracoviae, 1648, p. 189.

voia d'a trece prin Transilvani'a catra imperatulu Rudolfu⁽⁸⁴⁾. Famili'a sa inse remase préda urei neimpacate si resbunării de Unguru, care aprinsa acum in vîlvore se reversă a supra unoru fintie slabe. Basta, sub cuventu de mai mare sigurantia, luă pe Stanca cu copii si cu tôte tesaurele ei la Clusiu si o puse 'n inchisore sub aspra priveghiere⁽⁸⁵⁾. Silitu apoi a parasí Clusiulu, famili'a captiva cadiù in manile lui Stefanu Csáky, crudulu vendietoru si dusmanu de mórte alu domnului român⁽⁸⁶⁾, care o duse din nou la Fagarasiu, si o asvîrli intr'o négra inchisore, fara nici o forma de judecata⁽⁸⁷⁾, tratand'o in modulu celu mai barbaru si despuiンド'o de totu ce a avea⁽⁸⁸⁾. De la Fagarasiu, ea fu transportata din ordinulu lui Sigismundu Báthori, ce venise sè respune mórtea verului seu Andreiu Cardinalulu, la Sibiu⁽⁸⁹⁾, unde ar fi asteptat'o pôte o peire nu mai putinu cruda decâtua lui Baba Novacu si a preotului Siasca — fripti de víi in piati'a Clusiusui in timpu d'o óra si jumetate⁽⁹⁰⁾, — déca Mihaiu voda nu mijlociá la Curtea Imperiala spre a oprí furi'a ungurésca d'a merge mai departe⁽⁹¹⁾. Dómn'a Stanca si copii sei fure readusi la Fagarasiu, dar dupa putinu timpu aruncati din nou in temnitia⁽⁹²⁾, si

⁽⁸⁴⁾ Bethlen, IV, 609.

⁽⁸⁵⁾ Biseliu ap. Papiu, op. cit., 157.

⁽⁸⁶⁾ Spontoni, op. cit., 142.

⁽⁸⁷⁾ Stavrinos 317.

⁽⁸⁸⁾ Biseliu, l. c. — Spontoni, op. cit., 149—150.

— Palatie, Bulenger, Piasetki ap. Sincai, Chronica, II 285. — Thuan l. c., p. 243 observa ironicu : „Stefanu Csáky . . . pentru că sè nu stea fara a face si elu ceva, prinde si pune la arestu pe femeia si copii lui Mihaiu.“

⁽⁸⁹⁾ Bethlen, IV, 591.

⁽⁹⁰⁾ Spontoni 143—144 descrie cumplitele chinuri. Cf. Chronicon Fuchsio-Lupino-Oltardinum I, 177. — Bethlen V. 7. — Enyedi Pál etc.

⁽⁹¹⁾ Spontoni op. cit. 149—150 : „Haveva in tanto il Báttori (entrato già nella Transilvania) fatto carcercare la Madre, la Moglie, e'l Figlio di Michele Vaivoda, che come ostaggi d'ordine de Basta si trattanevano in Fogaras, per isdegno di non haver trovato arrestato, come presupposto s' havera il General dell' Imperadore. Trasisse questo accidente il cuor di Michele, però che haveva negotiato nella Corteo Cesarea la restitution di essi, e' l trattate havea preso assei buona piega.“ — Biseliu 158. — Spontoni, Attioni de' Ré dell' Ungaria, Bologn. 1620, pag. 127.

⁽⁹²⁾ Eca cum se plange Mihaiu de acésta in memorialulu seu catra imperatulu : „Am tramisu in Transilvania chiar soci'a mea, fiulu meu si pe fii'a mea . . . Dupa cum audu inse, sunt retinuti in inchisore, tratati misiescesce, si in lipsa de tôte.“ Thes. de monum. I 267.

tinuti sub paza mare, chiar atunci candu sabi'a lui Mihaiu stralucitóre la Goroslau incapse a bagá érasi fiori de mórtie in dusmanii sei⁽⁹³⁾.

Ranitu adancu in sufletu, sciindu-si famili'a că sufere pentru dinsulu in robia, Mihaiu trameș spre liberarea ei pe capitanii Georgiu Ratiu si Marzea cu catanele, Mazilii si Valonii, sè 'neungiure si sè 'nchida cetatea Fagarasiulu si chiar sè o sfarame la casu de opositiune⁽⁹⁴⁾.

Insu-si elu erá hotaritu a dóu'a dì, 18 augustu 1601, sè vina in ajutoru cu alte trupe ce-i fagaduise Basta, — dar . . . nu putu sè-si mai védia fintiele lui drage . . . Trupele trameș de generalulu imperialu erá o céta de asasini, care i strapunge inim'a hotiesce, i taia capulu, lu-rostogola la pamentu⁽⁹⁵⁾ . . .

Cá de tresnetu isbita nenorocit'a dómna, aflandu de perderea unicului ei sprigintu pe pamentu, nu sciá ce sè faca ? in cotro sè fuga ? Cu sufletulu ingrozitul de atâte primejdii, ea si-asteptá pe fia-ce minutu mórtea de la selbaticii dusmani ai sotiu lui ei . . . Câte va mai fi suferit ufericit'a femeia, cum se va fi stracuratu din inchisore si din ghiar'a ucigasiloru de Unguri, nu putemu cu sigurantia spune.

La 1602 septembrie ea erá libera impreuna cu Nicolae si Florica in Brasiovu, daruindu bisericiei St. Nieolae din Schiai de acolo satulu Micsiunescii din judetiulu Ilfov „in fati'a poporului adunatu si a tuturor preotilor si slujitorilor bisericiei“⁽⁹⁶⁾. Trista ea

⁽⁹³⁾ Bethlen t. V. 37, 39, sustine, că dupa invigerea de la Goroslau Sigismundu ar fi dusu pe Stanca si pe copii sei in Moldov'a; că Mihaiu aflandu de acésta neomenosá fapta, ar fi tramsu la elu scrisori prin unii din credinciosii sei : că sè nu ridice viéti'a unicului seu fiu si socie, si sè le dea libertate, căci elu i fagaduesce, că gonindu si biruindu pe Nemti i va redá érasi in stapanire Transilvani'a; si in fine, că aceste scrisori, cum dice unii, s'aru fi prinsu si dusu la Basta. Alti autori mai adaugu, că din Moldov'a famili'a lui Mihaiu s'a espeditu la chanulu tatarescu, unde a si murit. Că aceste pareri sunt nefundate, vedi mai la vale si studiulu nostru „Familia lui Mihaiu Vitézulu“, Bucur. 1874.

⁽⁹⁴⁾ Stavrinos 318.

⁽⁹⁵⁾ Stavrinos, 318—320. — Spontoni 171—172. Bethlen V. 44—46. — Bisseliu, l. c. p. 167—171. — Thuan, l. c. 246. — Chronică anonima, in Magaz. Ist., IV 300. — Lorchianus, op. cit. 68.

⁽⁹⁶⁾ Actulu de dania scrisu romanesce in Brasiovu (Papiu, Thes. de monum., I 385—387) pôrta dat'a de la facerea lumii 7110 septembrie 28, ér de la nascerea lui Christu 1602. Un'a din aceste cifre inse trebue sè fia gresita, căci 7110 septembrie corespunde anului 1601, pe candu la 1602 septembrie corespunde

treceù apoi cu Florica peste munti in Tiér'a-Romanésca, ér Nicolae Voda se duse la Curtea din Viena (97) pentru a cere tronulu si a verea de care fusera jefuiti mum'a si parintele seu (98).

Abatendu-se pe la monastirea Cozia, Stanca gasi inca in viétia pe mum'a lui Mihaiu. O carte de dania a acesteia ne descrie intr'unu modu dramaticu si fórt naturalu scen'a intrevederii loru, si mahnirea de care erau cuprinse dupa atâte bogate reutăti si suferintie trecute:

„Eu rób'a Domnului Is. Chr. calugariti'a Theofana, mum'a raposatului Mihailu voevoda din tiér'a rumanésca, vietuitu-am viéti'a cestii lumi desiarta . . . pêna ajunsiu si la neputinti'a betraneticiloru méle si la slabiciunea mea in svânt'a manastire in Kozia . . . aciisiu me ajunse si véstea de svrasirea dî-

7111 septembrie. Noi inclinàmu a crede, că actulu este datu in 1602 septembrie si că scriitorulu actului a ignoratu regul'a chronologica, dupa care 5509, ér nu 5508 se adauga pentru lunile de la septembrie pana la decembre, la anulu de la Christosu, spre a formá veletulu de la crearea lumii. Sigilulu dómnei Stanchii ce se vede stampatu pe unu patratu de charthia si lipitul eu céra, are o cruce mare; in drépt'a ei semilun'a; in stang'a sórele, impregiuru inscriptiunea: „Stanca Gospoja.“ (Cu slove cirilice.)

(97) I. Lorchianus, Ungarische Chronologia, oder Historische beschreibung, Cöllen, 1605, dice că 'n 1603 soci'a lui Mihaiu impreuna cu fiulu seu a venit la Viena si a dobênditu permissiune, de la Archiducele Mathias de a caletorí la imperatulu in Praga. Acést'a este adeveratu numai in câtu privesce pe Nicolae Voda cu soci'a lui Anca, caci Stanca in acel anu se afla in tiér'a romanésca.

(98) Ms. la Hevenesi, ap. Sincai, II 290--1: „Ce a datu Dóm'n'a lui Mihaiu voda lui Menhard Bogati, că sè i le tîna, sunt aceste: trei mintei cu scofii de auru si captusite cu soboli; unu asturcanu fórt frumosu insielatu, infrénatul cu sarsamuri tintuite cu piestre scumpe, care calu l'a datu dupa aceea Bogati lui Ladislavu Giulafi; unu lantiu de auru, ce platea o mia de galbeni, o bâta fórt frumosa ce o cumperase Mihaiu Voda din Tierigradu cu o mia de florinti nemtiesci. Pentru intorcerea acestora tramisese Petrasco feitorulu lui Mihaiu Voda porunca imperatésca in Ardélul a supra lui Menhard Bogati, că prin comissarulu Cransieneg sè le pôta dobêndi. Ci Bogati a daruitu pe Cransieneg cu cupe si scafe de argintu, si orbindu-lu cu darurile, nemica a intorsu lui Petrasco.“ — Despre Nicolae Voda vedi: I) Liber. annalium raptim scriptus per Michaelm Weyss, ap. Trauschenfels, op. cit., p. 201 care sub anulu 1608 dice: „captivanter AlbaeJuliae aemuli Radulii: Petrasko Wayvoda, filius Michaelis vayvodae, Logofet Stoikicza, Camarás Mihály etc. — Totu acolo, p. 233, 234. — II) Tagebuch des Peter Banfi, l. c. p. 251; — III) Georg Kraus, Siebenbürgische Chronik, Wien 1862—64: I, 20, 195, 196, 211.

leloru dragu fiului mieu Mihailu voevodu, si de saraci'a doomnisa. si a coconiloru domniei lui, priñt tierale straine. Fuiu de plangere si de suspine diu'a si nòpte. dupa cêia cu vrérea si cu ajutorulu domnului diin ceru si cu rugaciunea cinstitiloru parinti in di si in nòpte. si plangerea mea si suspinele saraçiei loru de tierale straine. doara svânti'a lui diin naltulu ceriulu a auditu si s'a milostivitu, de iau scosu diin tierale straine, in tiér'a de mostenía. si mai vratosu a cugetatu la svânt'a minastire in Kozia pentru batran'a si jalnic'a a loru maici. si déca sa adunaru unii cu alalti mare plingere si suspinu fu intru ei de jalea fiu sau Mihailu vod. si pentru patim'a loru ce-au patit priñt tierale straine. doamna Stanca, si fiu seu Ionu Nicola vodu, si fiesa doamna Florica. fu dupa acéia intrebare intru eale, cine cum a petrecutu. gral dooamna Stanca cum am patit u noi, maici, să nu pati nime de rud'a noastri. dari milostivi'a ta maici, cum ai petrecutu, maic'a dise, cu multu focu, de móretea fiut-mieu, si de jalea domniiloru voastre. iar de catri svânt'a manastire am haru dragului domnu, diin ceru, si multiemescu parintiloru, diin svânt'a manastire, c'am avutu pace, rapausu, si cautare, de milostivele loru, la nevo'a mea. diserî domni'a loru, multiemim si noi milostiveloru loru, pentru milostiv'i' tea, caci ai avutu cautare de ei . . .“ (99)

De la Cozi'a Dóm'n'a Stanca, sdrobita de nespusa si nemangaiata durere, se retrase la Râmniculu-Vâlcii, petrecêndu restulu putineleroru dile ce-i mai remanea in acte de pietate, si resgândindu la tóte restristele trecute, cari se resfrangeau că nisce umbre sangerate in oglind'a inimei.

Ea marită in 1603 pe fîc'a sa Florica dupa Clucerulu Preda din Greci (numitu si Floricoiulu), fiulu lui Papa logofetulu de la Greci si nepotu lui Mitrea vorniculu (100).

In 1604 cium'a, care secerá cumplitu Ardélulu (101) si se 'ntinsese si in tiér'a-Rötiesci.

(99) Cartea de dania cu dat'a 1602 noembre se afla in arch. stat. din Bucur., doc. mrii Cozia. E publicata si in Tesauru de mon. ist. a dlui Papu, I 389—390, dar sub dat'a gresita de 1603 noembre.

(100) Chrisovulu lui Matheiu Basarabu din 1643, la arch. stat. doc. mrii Bistritia, leg. nr. 6. — Idem alu lui Alesandru Iliasiu, din 1616, doc. mrii Cozia, leg. nr. 24. — Idem alu lui Radu Sierbanu Bassarab din 1608 in „Traianu“ nr. 58 din 1870. — Chronic'a anonima in magaz. ist., IV 313: „taiatu-au (Leontova) si pe Adam Banulu acolo in tabara, si pe Preda Floricoiulu din Greci.“

(101) Simon Nösner ap. Trauschenfels, op. cit. p. 63. — Simon Czauck totu acolo p. 122; Mich. Weiss

manésca, o repuse... Simtindu-se aprópe de mórte, ea daruì mosi'a Plavicenii sf. episcopii din Râmniciu (¹⁰²), unde se si inmormentà (¹⁰³).

Asta-di nici o lespede, fia câtu de innegrita séu stirbita de timpu, nimicu nu mai amintesce caletorului opritu in colind'a-i iscoditóre la acestu cuviosu locasiu, despre o ființa alésa, buna, blanda, supusa, incununata de virtuti, angeru de mumă, si martira pentru sotiu si tiér'a sa...

P. S. La monastirea Caluiu de peste Oltu, — fundatiunea familiei Buzesciloru, se afla portretulu muralu alu Dómnei Stanchii: o figura melancolica si dulce, plina de inteligintia, in costumu de dómna, cu o coróna pe capu, haina de stofa rosia brodata cu aur, iacá de bana alba cu puncte negre. (Albumulu dlui Odobescu.)

Viena 25 decembre 1876.

Gr. G. Tocilescu.

LEULU DIN CARPATI.

Unu leu adormise in codrii umbrosi,
In codrii umbrosi din Carpati ;
Dormi dile multe si anii-i frumosi,
Treceau peste dinsulu visati.

Vediendu venatorii pe leulu dormindu,
Gramada la elu navalescu ;
Cu totii de-o data ei arculu intindu,
Si lacomi la prada tintescu.

Dar tragu de departe, cà inima n'au,
Sè stea mai aprópe de leu ;
Si dau pe 'ntrecute, cu arcele dan,
Sagetile ploua mereu.

I. c. p. 157. — Spontoni, op. cit., p. 206: „Nella Transilvana Provincia in tanto, ov'erano seguiti con tante straggi vary, e tristissimi Fath' d'arme, essendosi già l'Aria corotta, facevasi sentire la Peste con istранa mortalità.“ Chroonicon-Fuchsio-Lupino-Oltard. etc.

(¹⁰²) Ea daruise inca din 1598 alte mosii manastirii Mihaiu-voda din Bucuresci, cea zidita de sotiu seu. Vedi crisovalu citatul la not'a 14. De asemenea manastirii Snégovu, schitulu Turbatii de langa manastire; in biseric'a schitului se afla portretele dómnei Stanci si a lui Mihaiu voda forte grosolanu lificate. (A. Odobescu, câte-va óre la Snégovu, loc. cit., p. 366.

(¹⁰³) Crisovalu lui Alessandru-voda din 1693, Condic'a mreloru, ditr. Dimbovitia, p. 178 la archiv. statului : „Mosi'a Plavicenii au fostu data si adaosa la Sf. episcopia de dómna Stanca pentru poména unde zacu ósele ei.“ — Idem crisovalu lui Constantin Sierbanu (lárnu), aceea-si condica fil'a 173. — Idem car-tea lui Maresiu banu, fil'a 175.

Atunci o acvila pluitindu prin eteru,
Zaresce pe micii pigmei ;
La regele-frate se lasa din ceru,
Atinge-lu cu arip'a ei.

Trezindu-se leulu racnesce turbatu,
Dar nu se ridica din locu ;
In giuru elu privesc cu ochiu de 'mperatu,
Si ochii-i se scalda in focu.

Si fugu venatorii cuprinsi de fiori,
Le tremura inim'a 'n pieptu !
In urma nu cauta acei venatori,
Sè védia pe leulu desceptu.

Si leulu de atuncia la pânda s'a pusu,
Uitandu-si cu totulu de somnu ;
Ér acvil'a-sora sioptesce de susu,
Vorbindu cu alu Muntiloru domnu :

„Pazesce-ti mosi'a si nu mai dormi,
Cà tu esti aicea stapânu !
Si candu venatorii de nou voru veni, —
Sè-i spulbere leulu românu...“

1876.

I. Al. Lapedatu.

MIRÉSA PENTRU MIRÉSA.

— Comedia in trei acte. *) —

Personele:**)

Nicheforu Goronu, proprietariu betranu dlu C. Constantinu.
Veronica, fiic'a lui, dr'a Livia Pascu.
Aureliu Iustinianu, avocatul tineru, dlu A. Tuculia.
Arcadiu Sempronescu, inginerul tineru, dlu I. Becinéga.
Ioanu Cicarescu, sepmviru pensionatul, dlu A. Lupu.
Virginia, fiic'a lui, dr'a Cornelia Stolojanu.
Jeronimu Movilescu, fostu vice-comite, dlu And. Pesteanu,
Cleopatra, soci'a lui, dn'a Cornelia Brediceanu.
Simeonu Ilutianu, jude administrativu, dlu I. Iulianu.
Rucsanda, soci'a lui, dr'a Octavia Stolojanu.
Tarquiniu Superbu Ulpianescu, cancelistu notar., . . dlu S. Popetiu.
Stanu, servitoru la Goronu, dlu Virgiliiu Thomiciu.
Gafia, servitóre totu acolo, dr'a Catinca Pesteanu.

Actiunea se petrece in timpulu presinte, la mosi'a lui *Nicheforu Goronu*.

*) S'a reprezentat pentru prima-óra la 2/14 octombrie 1876, in Lugosiu, de catra reuniunea romana de cantu si musica de acolo.

**) Si cum au fostu impartite rolurile la acea reprezentare.

Actulu I.

(Unu salonu mobilatul elegant, in stang'a, drépt'a si in fundu usi.)

Scen'a I.

Stanu si Gafia.

(Amendoi tagasiesc.)

Stanu : (In costumu romanu tieranescu.) Buna deminétia, lelica draga ! Tiucu-ti ochii si-o sprincéna, cà frumosica mai esti ! Asiá me taia ceva in inima caudu te vediu, par' c'asiu vedé unu ciocanu de rachia.

Gafia : Fugi de-acolo, rachiosule si nu vorbí atâte verdi uscate !

Stanu : N'ai ce te mirá déca nu vorbescu cu procopsela, cà celu ce te vede pe tine usioru si-perde mintile.

Gafia : Mai alesu déca nici n'a pré avutu ! Fugi de acolo ! (Stanu se departa, inse se prinde cu man'a de unu fotel; Gafia pravuindu mobilele, lovesce pe Stanu peste degete.)

Stanu : (muscandu-si degetele.) Auleo !

Gafia : Fugi de-acolo, cà éra te lovescu. (Stanu fuge, Gafia totu dupa elu, pravuindu totu acele-si mobile, pe langa cari trecea elu.)

Stanu : (oprindu-se) Destulu, destulu, lelica ! Dimpreuna cu pravulu, acusi me scoti si pe mine din casa ! Gafio draga, én sè stàmu odata strimbu si sè vorbimu dreptu ! Pentru ce nu vrei tu sè me iubesci ?

Gafia : Pentru cà esti unu prostu si jumetate. Seii acuma ?

Stanu : Gafio, sufletulu meu ! Nu me batjocorí asiá ! Faca-ti-se mila de mine ! Dà-mi o sarutare ! (Se aprobia de ea si i intinde gur'a.)

Gafia : (se aprobia de elu, ca si candu ar voi sè-lu sarute ; dar i pisca vîrfulu nasului.) Na !

Stanu : (ametitu) Brr ! (Pe strada se aude sgomotu mare, voici ragusite, recnete si cantece nearticolata.)

Gafia : (esindu) Pune-ti poft'a 'n cuiu, baditia ! (Ese pe usi'a din fundu.)

Stanu : (singuru) Sierpóica ce esti ! Paguba cà e asiá hartiagósa. Cà-i frumosica, sîret'a ! De n'ar fi ea, de multu m'asiu fi rentorsu la satulu meu, de unde m'a adusu domnulu Nicheforu. Cà nu-mi pré place dieu mié p'aice ! Dar pentru o féta frumósa ce n'ai mai suferi !? (Sgomotulu de pe strada se repetiesc. Stanu fuge la feresta sè védia ce se intempla acolo ?)

Scen'a II.

Goronu si Stanu.

Goronu : (intrandu) Ce scandalu-i acela pe strada, mei ?

Stanu : Niste tineri, cari tocmai a séra si-au capetatu stipendile, mergu din birtu catra casa.

Goronu : Ce bine, cà nu toti stipendistii nostri sunt asiá ! (Lui Stanu :) Mei Stane !

Stanu : Audu.

Goronu : Ti-spunu o veste buna.

Stanu : Dóra vrei sè-mi urci plat'a ? Dieu bine-a fi, cà tocmai vreau sè-mi cumperu unu cogiocu in tèrgulu de la Lipova.

Goronu : Ba.

Stanu : Séu dóra voiesci sè-mi maresci mesur'a de rachia. Fórte bine faci ! Sè me credi, cà déca beu numai căte unu paharu — cà pan'acuma — mi-vine si mai mare sete.

Goronu : Nu, nu ! O veste mai mare.

Stanu : Apoi io veste mai mare nu potu sè-mi intipuiescu, cà dóra nu vrei sè-mi dai de nevësta pe Gafia !

Goronu : Vomu vedé acusi mai tardiu. Dar acuma n'avemu timpu sè vorbimu de-aceste ! Asculta dara ce vreu sè-ti spunu, si-apoi fă-te totu urechi !

Stanu : Cá unu magariu, domnule déca vrei. Sè fiu vrednicu sluga alu dtale.

Goronu : Toemai acuma am primitu niste scriitori de la posta, cari mi-vestescu, cà in curendu o sè am niste óspeti la diu'a numelui meu.

Stanu : Atât'a totu ! Óspeti ! D'apoi cà-di óspeti avemu noi a dese ori. Abiá alalta eri s'a dusu unulu, séu mai bine : „l'au dusu“, pentru cà elu nu sciea nimica de sine candu lu-asiediaramu in carutia. Cu tóte aceste inse totu-totu-totu m'a sarutatu. Si acuma mai simtiescu urmele.

Goronu : Nu asiá óspeti o sè ne vina acuma.

Stanu : Dar ce ?

Goronu : De cari n'au mai fostu la noi.

Stanu : Cà dóra nu vine imperatulu ?!

Goronu : Nu ! Dar asteptu domni mari !

Stanu : N'am vediutu de aceia, dar gândescu, cà si ei voru fi ómeni că noi. Apoi i-omu primí cum omu sci mai bine.

Goronu : Tocmai pentru acésta vreu sè vorbescu cu tine.

Stanu : Dóra eu sè-i primescu ?

Goronu : Ba, ci numai sè te invetiu cum se vorbescu cu astu-felu de domni mari, cà sè nu patiescu rusine cu tine.

Stanu : Insedar ori ce incercare, domnule. Cu mine nu vei scôte nimica la cale.

Goronu : Cum asiá ?

Stanu : Asiá, cà — precum am auditu — domnii nostri cei mari vorbescu totu numai nemtiesce si ungheresce ; éra eu nu sciu decâtú romanesc. Prin urmare dara, nu e chipu, că eu sè me potu intielege cu ei.

(Va urmă.)

Iosifu Vulcanu.

SECRETELE CASTELULUI.

— Romanu, de XAVIER de MONTÉPIN. —

(Urmare.)

Fati'a frumósei fete se iluminà, ochii ei străluciau.

— Eram de totu sigura de ast'a, — cugetá ea; apoi adause cu voce innalta: — Inse déca marquisulu e nevinovatu, si déca capitanulu scie acésta, pentru ce lu-tine prisionieru?

— Pentru că a primitu ordinu de la domnulu locotenentu civilu.

— Dar acest'a e unu ordinu nedreptu.

— Nu vreu sè sustinu contrarulu, dar acésta nici nu privesce de felu pe Denis Robustel. Acestu omu si-indeplinesce oficiulu, si face bine. De cumva locotenentulu civilu l'ar tramite aice sè ne lege pe noi, pe tine si pe mine, elu ne-ar legá pré bine, si ar fi in dreptu; intielegi? De altmintre n'am ce me intristá multu de marquisulu Saint-Maixent. Elu va capetá o cina asiá de buna, incâtu va sè-si linga degetele pana 'n côte, si m'asuu remasi, că — devenindu liberu — elu va viní erasi sè ne védia.

Iulia devinì rosia. Fara sè respunda tatalui seu, ea trecù pragulu salei mari si merse că sè asiedie buteliile pe més'a mica, langa care statea Saint-Maixent si Denis Robustel.

— Traiesca Dumnedieu! domnule marquis! — strigà capitanulu cu unu entusiasmu sinceru, — privesce aceste sticle! sunt ele destulu de pravuite, cochetele! Sunt ele destulu de delicatu incungurute pana 'n gât intr'o retiea désa de pandia de paingini! Ah! ce sticle frumóse, ce sticle frumóse!

— De siguru sunt frumóse, — respuñse Saint-Maixent; — dar sè-mi permiti, capitane, mie care nu sum unu beutoru că dta, că sè-mi reservu tota admiratiunea pentru man'a cea frumósa, care ni le servesc.

Sub foculu acestei galanterii banale, careia tonulu convinsu alu marquisului i dadea o valóre óre-care, Iulia Chadorant simti pentru prim'a-óra in viétia o simtire de betia deliciosa, care o facù confusa.

Acésta emotiune fu caus'a fara 'ndoiéla, că — pana candu capitanulu destupá cu delicatezia un'a din venerabilele butelie, tiner'a copila nu avù presint'a de spiritu d'a-si retrage man'a mica si delicata, dar putinu cam rosia, din a cavalerului indresnetiu, care o apucà si o incercá de sarutari.

Dar in urma o retrase, peste döue séu trei seconde, inse pré incetu si că si cu parere de reu, si cu niste pasi nesiguri se duse catra unu credentiu, că sè ieie niste pocale, pe cari le si aduse.

— Caldur'a e nadusitóre, domnule marquis, — dise capitanulu, — si dupa pararea mea nimica nu insetéza mai tare decâtu pravulu de pe drumulu tierii. Credu, că nu vomu face reu, de cumva numai decâtu vomu golí un'a séu döue sticle, asteptandu cin'a care pare-mi-se că va intardiá putintela. Vinulu e rece, sè bemu!

Si fara sè astepte aprobarua gentilomului, aprobare care de altmintre nu-i parea indoiós'a, Denis Robustel umplu cele döue pocale, radicà alu seu pana la innaltimea ochiului că sè admire colórea frumósa de rubinu curgêtoru alu vinului destupatu, lu-apropià de nari, spre a-i mifrosi parfumulu, apoi —

dupa ce a gustatu cu sensualitate aceste plăceri introducătoare — esclamà:

— Intru sanetatea domnului marquis!

— Ti-multiamescu cordialminte, scumpulu meu capitanu, — respuñse Saint-Maixent; — dar este o alta sanetate, de o mia de ori mai pretiosa decâtu a mea, si pentru care voi inchiná mai antâiu pocalulu. Eu beu pentru frumós'a nostra ospetarésa!

Elu golí pocalulu seu cu o singura inghititura, si adause :

— Ti-spunu, pe onórea mea de gentilomu, că in salónele din Paris, in cele din Versailles, si chiar la rege, sunt putine dame, cari sè póta rivaliaá in gracia si frumsetia cu domnisióra; nu este nici una, care sè fia mai incantătoare!

Acésta lauda fôrta mare, din gur'a unui tineru si stralucitu domnu, riscá tare a semená o ironía reu ascunsa; dar ea fu pronunciata cu o aparintia de sinceritate atâtu de mare, cu unu astfelu de accentu alu convinetiunii, incâtu fumurile falei nascênde se suira in capulu Iuliei, si chiar insu-si Denis Robustel privi cu unu felu de superbia fêt'a ospetarului, că sè scia cum sunt facute damele frumóse din Paris, din Versailles si din curtea regelui.

— Mititic'a ast'a in adeveru e gentila, — gândi elu dupa ce o privi. Dar totusi, eu mi-am intipuitu principessele si ducessele multu mai imposante decâtu acésta.

Gendarmii calareti intrara in acelu momentu in sal'a cea mare, dupa ce si-legára caii si alu marquisului sub unu siopru mare, care servia de grajd si se deschidea spre curtea din Iaintru. Jacquinet, remanendu inderetru, le impartiá nutrementu de ajunsu.

Saint-Maixent se 'ntorse catra soldati.

— Fratiloru, — le dise elu, — eu sum caus'a involuntaria, ah! de totu involuntaria, ale osteneleloru ce v'au frantu adi. Vreau sè ve resplatescu. Facesti-mi placerea, cu iertarea domnului capitanu, d'a primi acesti trei *louis*, că sè beti in sanetatea mea!

Unulu dintre soldati, prin o privire grabnica, intrebà pe Denis Robustel.

— Nu-i nici o pedeca, — respuñse acestu din urma. Ve autorisezu din tota ânim'a d'a profitá de liberalitatile dului marquis, dar — bagati de séma — că nu cumva serviciulu si ordinulu sè sufere ceva.

— Traiesca domnulu marquis! — strigara gendarmii toti de odata.

Se adusera din pivnitia multe sticle cu vinu rece; si soldatii — scotindu din busunarele loru niste carti de jocu unse, că sè li tréca timpulu pana la cina — ocupara locu langa o mésa lunga in cealalta parte a salei.

Iulia, pe care tatalu-seu o chiamá strigandu, că sè-i ajute a frige puii si a pregatí sup'a de raci, parasí sal'a suspinandu si promitiendu-si a reviní cătu mai ingraba.

Saint-Maixent, incependum sè bea din vinulu de Beaune, care in adeveru era perfectu sub tota raporturile, renoul convorbirea cu Denis Robustel, si dadu dovéda d'asiá libertate de spiritu, câte odata si de o veselia atâtu de sincera: incâtu capitanulu se intari totu mai multu in convingerea sa de nevinovati'a prinsionierului seu.

— Unu gentilomu, care nu si-ar simti capulu pré solidu pe grumadii sei, — si-dicea elu, — n'ar puté sè fia intr'atâta lipsitu de ori ce preocupatiune

neplacuta. Nimene nu ride, decâtă numai cu vîrfulu budielor, candu are dreptu orisonu palosiulu si butuculu. De siguru acestu marquis tineru e unu omu fôrte galantu si unu tovarasiu fôrte veselu. Mai că asiu respunde de elu; dar totusi voiu grigí de elu cu acel'a-si zelu, că si candu ar fi seversitu tóte crimele de cari este acusatu.

Cam peste jumetate de óra Iulia se rentórse, și eră si mai frumôsa decâtă in momentulu in care amu vediutu-o esindu a indeplinî ordinile parintelui seu.

Jun'a copila gasâ timpu, fara a periclitá bun'a reesire a *ragouts*-ului concretiutu ingrigirilor sale, că sè se furisieze in odaia ei si sè imbrace in câté-va minute frumós'a-i toaleta de dile de serbatore. Afara de aceste si emotiunea duplicitá stralucirea indatinata a pelitiei sale, si facea in adeveru picant'a sa frumuseta aprópe aristocratica. Ochii ei mari stralucitorii si fragedi, de jumetate inveluiti de lungile sale gene, oferiau unu farmecu inesprimabilu.

O privire a marquisului o facu sè pricépa, mai bine decâtă vorbele, cătu o aftă elu de seducatore.

Iulia intinse pe mesutia unu mesaiu frumosu cu coltiuri vénete, care mirosiá a cimbru si borbenei. Puse pe acelu mesaiu niste taiere frumose de jumetate-portielanu cu flori pistritie, si totu felul de argintarii ce avea „Armele Franciei.“ Puse patru lumine in niste tinetore de arama lucitore că aurulu, si dupa aceste pregatiri, Vilelmu Chadorant, falosu de importantia că unu otelieru de casa principala, si incinsu cu o zadia alba fôrte mare, care i ajungea pana la gâtu, intră aducendu unu vasu de cositoru, care par că eră de argintu, si din care esiau niste aburi ce promiteau unu ce bunu, pregatindu satisfactiunile gustului prin bucuriile miroslului.

Nenea Vilelmu s'a intrecutu pe sine. Cin'a fu escenta, vinulu fôrte bunu, si se prelungi mai pana la diece óre sér'a.

Denis Robustel, care nu mai tînea minte de obosela sa candu eră la mésa si avea langa sine butelii inca pline, ar fi continuat cu tota placerea siedinti'a, dar Saint-Maixent nu mai ascultă decâtă fôrte distrasu vorbele lui; elu uită a-si golii pocalulu; pleopele lui se lasau (de siguru fara voint'a lui) in josu, si capulu seu ingreunat i se inchiná pe peptu.

Capitanulu observă acésta semi-somnolentia.

— Mi-se pare, că domnulu marquis este cam obosito, — dise elu.

— Ti-marturisescu, că in adeveru me simtii fôrte obosito si sum fôrte somnorosu, — resupuse Saint-Maixent.

— Cu atâtă mai bine, căci indata te vei culcă, domnule marquis, vei dormi dusu, si mane in diori de dì vei puté continua calea intaritu si bine dispusu. Cu iertarea dlui marquis, vomu pleca de odata cu sôrele resarindu, spre a profitá de recórea deminetii.

— Pré bine, capitane! Fă-mi dar placerea, te rogu, sè te ingrigesci de odaia mea; căci, precum vedi, eu adormu pe scaunulu meu.

Denis Robustel aredică pentru cea din urma óra pocalulu la budiele sale, si parasindu més'a, nu fara parere de reu, chiamă la o parte pe Vilelmu Chadorant, spre a-i dá câté-va instructiuni relative lî odaia prisionierului.

Pana candu aceste dôue persoane importante vorbiau cu voce lina, Saint-Maixent se sculă de pe scaunul obosito.

Iulia, a carei cautatura plina de langôre amorosă se 'ntelnî mai fara 'ncetare cu a lui, sub totu de cursulu cinei, se aftă la doi pasi de elu.

Elu o imbratisia iute, o strinse la anima, intimpinandu o resistintia pré mica din partea ei, si sarutandu fati'a ei că de catifea, si opti acese câté-va cuvinte in urechi'a-i mica :

— Te adoru ... scapa-mi vieti'a! — Inibeáta paritorii, si la miédia-nópte ada-mi cheia portii mari! Face-vei asta?

— Da ... si opti jun'a fêta cu o voce care semená a unu suflu, — voiu face.

V.

La culcusiu.

Acésta convorbire grabnica intre marquisulu si Iulia abiá sè fini, candu Denis Robustel si Vilelmu Chadorant se 'ntórsera érasi catra ei, dar deja Saint-Maixent si-retrase man'a, si tiner'a copila, inchinandu-si capulu că sè ascunda mai bine tulburarea sa mare ce o cuprinse, parea a se absorbî de totu in ocupatiunea importanta d'a luá de pe mésa butelile golite.

Saint-Maixent si-suciá cu o mana distrasa in aparinția capetele lungelor sale mustetie blondine, fluerandu cu vîrfulu budielor sale o aria de moda, par că ar fi voit u sè se tina destepu.

Soldatii gendarmeriei, siediendu totu la més'a mare, continuara joculu loru de carti fara sgomotu si nevorbindu mai nimica, din respectu catra mai-marele loru si in deosebi pentru prisionierulu loru.

Capitanulu pasi inainte.

— Domnule marquis, — dise elu, — odaia e pregatita, si de cumva vei binevoi a-mi permite, voiu avé onórea a-ti aretă calea.

— Dar cum sè nu! ... te rogu ... — resupuse Saint-Maixent. Decâtă me puni in mare confusiuone pentru ostenel'a ce ti causezu.

Denis Robustel luá de pe mésa o lumina si deschise calea, dupa ce a facutu soldatilor sei unu semnu, pe care aceia lu-princepura fôrte bine, pentru că unulu din ei se sculă numai decâtă si se puse a formá unu felu de paza dupa ei.

Marquisulu eră unu omu mai bine deprinsu, decâtă sè-i scape din vedere acésta dispositiune strategica. Elu vediu tota bine, dar se prefaci a nu bagá de séma nimica, si prefacêndu-se de nou a pasi nesiguru, cu fizionomi'a unui omu invinsu de somnu, urmă capitanului, inaintea caruia mergea nenea Vilelmu Chadorant.

Ospetari'a „Armele Franciei“, că mai tota ospetariile din proviucia din acele timpuri, se compunea numai din parteru si primulu etagiu.

Acestu primu etagiu continea odâile destinate pentru caletori. Unu felu de galeria acoperita, tînuta de ambele margini cu câte o grathia cu stîlpi, servia si dominá de catra curte, de-a lungulu edificiului.

La capetulu curtieri, in stang'a, caii mancau fenu sub sioprulu, care servia că grajdul. La cealalta parte, in fati'a sioprului, o pôrta in paretele gradinei se deschidea spre marea gradina de legume.

Saint-Maixent cunosccea acele impartiri din laintru multu mai bine, decâtă cum ar fi pututu supune Denis Robustel, de óra-ce caletorulu amintitul de Vilelmu Chadorant, si carele trei dile mai nainte

a petrecutu câte-va óre in ospetaria, in adeveru nu erá altulu decâtui insu-si elu.

Sosindu in mijlocul galeriei, la unu semnu alu ospetarului, capitanulu deschise o usia si se retrase cu trei pasi, spre a lasá pe Saint-Maixent că sè mérga inainte; acest'a lu-salutà cu man'a si surdiendu, apoi intrà in o odaia mare mobilata simplu cu unu patu de forma antica, cu o mésa mica si patru scaune.

Nici o tapiseria nu astupá dinaintea ochilor varuitur'a sura a paretilor; perdelele patului si ale ferestei erau din pânsa zugravita cu persóne ce infatissau scenele pastorale diu „Astrée.“

Scandurile de bradu abiá giluite, cari formau padimentulu, se miscau la cea mai mica atingere intr' unu modu putinu assiguratoru, si scârtiaiau cumplitú sub cea mai usiora apesare a piciorului.

— Culeusiulu e modestu, — incepù Denis Robustel, — dar patulu e bunu, si domnulu marquis va binevoiá a se acomodá pentru o nópte.

— Nu pré sum alegatoru si ori unde me astu bine, — respunse gentilomulu.

— Odai'a mea se afla langa a domnului marquis, — continua capitanulu. Eu dormu fórté usioru, unu siórece ne destéptă din somnu. De cumva dora din intemplare domnulu marquis va avé la nópte trebuintia de ceva, lu-rogu sè binevoiesca a me chiamá. Eu voiu audi si siopt'a prin acestu parete despartitoru, mai subtire decâtui o pânsa de paingenu, si mi-voiu face placare si datoria a indeplini ordinile dtale.

— Fii convinsu, scumpulu meu capitanu, că nu voiu avé trebuintia de nimica, si voiu dormí dusu.

— Mi-pare bine de acésta, nu pentru mine, ci pentru domnulu marquis, caruia mi-permitu a-ti pofti nópte buna !

Denis Robustel, a carui comportare, precum se vedea, se redicà la innaltimi in adeveru suprindietore, asedià lumin'a pe més'a mica, salutà érasi si esì cu spatele inainte, că sè nu faca necuviaintia d'a intóree dosulu catra nobil'a persóna, de care avea onórea sè grigescá.

Elu inchise dupa sine usia odaii; dar, plinu de incredere in precautiunile ce avea sè observe, nu crediù trebuinciosu d'a face prinsonierului seu injuri'a d'a inchide usia din afara.

Marquisulu ascultá cu urechia atenta si retinendu-si resuflarea.

Elu tresari de bucuria candu fu siguru, că capitanulu nu intórse cheia in incuiatóre.

— Totulu e pré bine, — siopti elu. Stéu'a mea straluce mai frumosu decâtui ori candu. De asta-data inca voiu scapá.

Inse acestu momentu alu bucuriei nu durà mai multu decâtui unu fulgeru, si fatia prinsonierului si schimbà indata espressiunea.

Denis Robustel, dupa ce asedià unu pazitoru pe galeria, in fatia usiei lui Saint-Maixent, se cobori érasi in parteru.

— Copiii mei, — disse elu ómeniloru sei, cu o pogorire binevoitóre, care formá partea esentiala a caracterului seu, candu serbá pe Bachus, — eu ve descoperu cu tóta sinceritatea, că prinsonierulu nostru mi-pare omulu celu mai galantu ce se afla in lume, si că lu-credu mai putinu nevinovatu decâtui voi séu mine; inse acésta nu ne privesc. Nevinovatu séu peccatosu, elu represinta pentru noi o suma ro-

tundióra de trei mfi de livre, ceea ce in tóte tierile, sunt bani frumosi. Deci trebuie sè-lu pazinu bine... cu atentiuile ce-i datorim. Fabrice si Tomas se voru postá in strada, sub ferést'a odaii sale; Gilbert va stá josu la trepte; Jacques si Toussaint voru supraveghia in curte si nu voru perde din vedere galeria. Éta ordinulu: in casulu déca domnulu marquis ar incercá sè fuga (ceea ce nu e probabilu, ma chiar e impossibilu), sè-lu prindeti indata strigêndu ajutoru, si déca din nenorocire incercarea lui ar fi incununata de succesu, si nu va mai fi nici unu altu mijloc pacinieci de a-lu prinde érasi, luate pistolulu in mana si sfarmati-i crerii respectuosu, inse fara indurare !

Iulia Chadorant, invelita in umbra in unulu din anghiuurile sale, ascultá tremurandu acestu ordinu infricosiata. Ea si-inchinà pe peptu frumosulu seu capu si incepù sè planga cu lacrime caldi.

Totusi in momentulu in care Fabrice si Thomas es'ră din ospetaria, că sè se puna la paza in strada, conformu ordinului primitu, ea si-vinì in ori si dadu in manile lui Fabrice o butelia fórté mare de rachiu, dicendu-i incetu :

— Noptile sunt recoróse sub cerulu liberu, ia acésta pentru prietenulu dtale si pentru dta, si capitanulu sè nu scia nimica.

Cu tóte că buteli'a erá fórté mare, aceea disparu de minune in unulu din largile pusunare ale soldatului, care — că sè-si esprime galantu recunoscinti'a — puse trei degete pe gur'a sa si facu semnulu de a trame Iulieie o sarutare.

Denis Robustel a esitù din sal'a de josu cu Jacques, Toussaint si Gilbert; puse pe toti trei la posturile respective, dupa acea, indestulit u dispositiunile ce a facutu, se urcà in etagiulu primu, si-ocupà odai'a ce-i erá destinata, langa a marquisului, si disse lui Vilelmu Chadorant :

— E bine, nenisorule, acumă sè povestim u putinelu. Asiá dara, că 'n nóptea acésta nu mai astepti caletori ?

Vilelmu facu unu semnu negativu.

— Prin urmare, — continua capitanulu — presupunu, că nu vedi nici o causa d'a-ti inchide ospetaria !

— Nici decâtui. Faceam asta mai de multu, de nu erati ací; in fia-care séra, la noué óre horcaiescu, si toti urmeza exemplulu meu.

— Pré bine. Câte usi are cas'a spre strada ?

— Dóue.

— Spre curte ?

— Èr atâte.

— Si din curte spre campia ?

— Numai un'a; nu vorbescu de pórt'a care conduce in gradina, findu acésta gradina incungurata de muri fura porti.

— Va sè dica cinci usi, prin urmare cinci chei; du-te numai decâtui si le cauta; aduna-le tóte, si adamile !

— Dar, capitane, ce voiesci sè faci cu ele ?

— Chiar nimicu, nenisorule. Decâtui déca cineva e precautu, trebuie sè bage bine de séma la tóte, si eu voiu dormí mai bine simtindu cheile dtale sub urechi'a mea; mi-se va paré, că mi-radiemu capulu pe cele trei mfi de livre, promisse atâtu de liberalu de domnulu locotenentu alu politiei, si voiu avé visuri de auru, leganatu de acésta ilusiuñe dulce.

(Va urmá.)

S A E C N Y

Calindarulu septemanei.

Dumin.	13	25	D. 1 aj. ort. cc. pp. Martin., Eulog.
Luni	14	26	cc. pp. Ausent., Maron, Avram. s. Fil.
Marti	15	27	s. ap. Onisim. s. m. Maior. p. Euseviu.
Mercuri	16	28	ss. mm. Pamfil, Valent, Seleuciu.
Joi	17	1	s. mm. Teod. Tiron imp. Marc., Pulch.
Vineri	18	2	s. p. Leon Rom. c. p. Agap. s. m. Piul.
Samb.	19	3	ss. ap. Archip, Filimon s. ma. Filotia.

Scrisori din Bucuresci.

— 1/13 februarie. —

(Ceva din carnevalu. — Reconstruirea ministeriului. — Facultatea de litere si filosofia. — Societatea studentilor in medicina. — Instruirea in arme a nouei generatiuni.)

In numerulu pemultimu alu „Familiei“ vorbindu in parte si despre carnevalu, nu fui in stare a relatá nimicu despre balurile ce s'au facutu si se facu in carnevalu : si cau seaza am disu, amabileloru cetitoré, ca pe la noi se facu multe — forte multe baluri, inse, durere, ca tota se facu numai sub masca ...

In adeveru asiá este, inse scriindu aceste eu n'am tinutu contu si de balurile private, facute in clas'a inalta, ce au avutu locu si in carnevalulu din astu anu.

Curiosu fiindu de a aflá ceva si despre balurile private, — nu atatú pentru mine, catu pentru stimatele cetitoré, — umblai si cercetai despre ele pe catu mi-fu cu putintia.

Eta-me dar in placut'a positiune de a puté scrie ceva despre carnevalu, de si cam tardioru, caici carnevalulu se finesce si cu dinsulu se inchidu mai tota salele si salónele, ér amabileloru si eleganteloru dan-tiutoré nu le remane altu ceva decatá se se odihnesca si se cugete a supra valsului rapitoriu si a supra suvenirilor lasate de elu.

Totu ce potui aflá e ca unele din cele mai splendide baluri fure date de DD: B. Boerescu, generalu Florescu si C. Boerescu, despre a caroru reesita e de ajunsu se ne aducemu a minte numai de familiele in sinulu carora s'au petrecutu. Totu ce ne preocupa e ultimulu si splendidulu balu datu joi sér'a de Dnulu Gr. Sutzu, cu care s'a terminatu seratele ce le dedea in fiecare joi.

Pretutindenea printre dame nu se audiá vorbindu decatá despre toalete de balu; chiar barbatii pareau ca uita pentru momentu norii ce acoperu orisontulu cu cestiunea orientului, candu arculu facea se resune suavele acorduri a valsului.

Se vorbescu si eu pucina toaleta si in resumatu se citezu cete-va din acele — pucine ce aflai — ce s'au portat joi sér'a. La acestu balu toaletele albe dominau si erau mai tota garnite cu flori si frundie de catifea. Dsiór'a Adina P. Ghica, dsiórele Florescu in toalete subtiri albe cu cardinalu, totu asemenea si gratios'a dsióra Sofia Esareu, cari prin amabilitatea loru a captivat atentiunea tuturor. Dn'a Gr. Sutzu portá o pré frumósa rochia alba de fail, garnita cu albastru, frundie de catifea si dantele. Dn'a Natalia Filipescu avea o delicioasa toaleta albastra, cu ghir-

lande de flori. Dn'a de Herz (n. princip. Dim. Gr. Ghica) portá cu multa gratia o rochia alba de fail cu totulu brodata, formandu unu feliu de dantela pré frumósa. Eleganti'a cunoscuta a dnei P. Gradisteanu si a dnei Maria B. Boerescu, me dispenseá de ori ce detaliuri si e de ajunsu a spune ca cea d'antâi portá o toaleta albastra, mai de totu acoperita cu ghirlande de frundie, si cea de a dou'a o toaleta de fail galbenă brodata, de unu gustu de cele mai alese. Dnele Lahovari erau in toalete subtiri de tota elegantia. Dnele Filitis si Paciurea e destulu se le citezu numele, fiindu indestulu cunoscute printre cele mai elegante domne din societatea Bucuresciloru. Nu trebuie se uitâmu pe dnele Debains si Rangabe cari portau asemenea toalete pré frumóse. Me oprescu aci, trecându in tacere o multime de toalete mai frumóse si portate cu multa gratiositate de damele romane.

Balulu fu forte animatu, si tota lumea sa amusu astfelui, ca la siese ore dimineti'a dantiulu abia se terminase.

*

Cris'a ministeriala ce preocupá pe tota lumea, in fine sa resolvitu prin reconstruirea ministeriului din DD. I. C. Bratianu pres. cons. si min. de int., N. Ionescu de esterne, D. A. Sturza de finance, G. Chitru de culte, col. Slaniceanu de resbelu, I. Docanu de lucrari publice si I. Campineanu de justitia.

Lumea a salutatu cu bucuria noulu ministeriu, aducându laude mari mai cu séma dniloru Docanu si Campineanu, punendu in evidenția talentele si cunoscintiele loru speciale.

*

Nu potu trece cu vederea unu faptu implitu, cu ocaziunea votarii bugetelor pe a. c., de d. min. a instruct. publ. care avendu la anima fericirea si prosperarea Romaniei starul ca facultatea de litere si filosofia din Bucuresci se fia o adeverata facultate, adaugându-i inca 3 catedre noue : de filolog'a comparativa (B. P. Hasdeu), de archeolog'a (A. I. Odobescu) si de psycholog'a, pedagogica si didactica (Dim. I. Ghica?).

Cine se nu fie veselu candu vede adi — ceea ce ar fi trebuitu se fia mai de multu — implita lipsa a cea atatú de simtita pan'acum si la care sunt chiamati a o impliti celebritati ca Hasdeu si Odobescu.

*

Vorbindu in numerulu trecutu despre aniversarea societatii studentilor in medicina, se-mi permiteti, a aminti in parte scopulu salutariu alu societatii si constituirea ei pe an. 1877. — Scopulu soc. e : 1) vieti'a sociala intre studenti; 2) progresarea pe terenulu puru scientificu medicalu; si 3) ajutorarea, din fundulu soc., pe studentii miseri ce depunendu doctoratulu le lipsescu mediele de a-si tipari tesele. Ea se constitu astfelui : presied. Drd. Const. Istratu, vicepres. Argesianu si Apostoleanu, secretari I. V. Stefanescu si Spiroiu, cassariu Drd. Nic. Manolescu, bibliotecariu C. Ghica-Simionescu.

Totu ce potu dice despre oficiali e ca sunt omeni capabili de a conduce societatea.

Cu placere cetății în unul din nrele „Familie“ noutatea, că stud. univers. din București au cerut de la ministrul de resbelu instruirea în arme; să-mi permiteti să vorbesc ceva și de progresul facut până acum de junime. Orașele sunt Dumineca și serbatorii de la 1—5 ore p. m. Pana acum trecută 4 Dumineci, în cari studenții invetiașa exercitiul fară arme și Duminecă viitor vorbă se începe exerc. cu arme. Dlu majoru Comaneanu e incantat de progresul junimei, care comunicându-lu dlu min. de resb., având bunavointia a înlesnii junimei totale mijloacele de exercitu. Dlu majoru Ignat înca bine-voi a donat fiecarui studentu un exemplariu din broșură sa: „Instructiune a supra serviciului de campanie pentru Infanteria.“

Onore dloru oficeri care instruesc junimea cu atât'a zelu.

Onore și nouei generații — speranța României !

B. L. Bianu.

Reuniunea „Hillaria.“

Oradea-mare 11 fauru.

Multe stimate Domnule Redactoru !

Nutrindu firmă speranță, că veți da locu sărelor mele prezinte în „Salonul“ prețuitiei foi „Familia“, — că on. publicu ceterioru să aibă cunoștință și despre cursul întreprinderilor junimei române oradane, — mi-iau voia a aduce la publicitate și unică activitate a junimei române de aicea, care acuma se desvoltă de unu anu; — și acăstă o facu cu atât'a mai vîrtoșu, — fiind că sum norocosu a fi încredintiatu din partea reuniunii noastre eu eșeptuirea !

Credu, că on. publicu si-va aduce bine aminte despre corespondența dlu „Codreanu“, esită în unul din Nrii din anul trecută ai acestui prețuitu jurnal, care corespondința face cunoscutu on. publicu romanu, că în Orade s'a înființat o reuniune de cantu, după-ce juristilor li-se denegă apriatu d'a puté participă la „Societatea de lectura“. Acăstă reuniune româna de cantu este „Hillari“a, despre a carei activitate sum norocosu a puté informă pe on. publicu romanu.

Reuniunna „Hilari“a — constituindu-se și în acestu anu — alese de presedinte pe dlu Ioanu Popu vice-notariu comitatensu, era de vice-presed. pe dlu Nic. Maiorul juristu abs., și dragomanu la tribunalul reg. din locu; — era în o adunare generală alese unanimu de fiscu pe dlu Iosifu Romanu, advocatu de aicea.

Mai departe, conform statutelor — cari acuma intregindu-se de nou său susținutu a 2-a ora, la ministeriul reg. de interne spre aprobată — reuniunea noastră are și unu „comitetu diriginte“ pentru afacerile cari nu se tinu de adunarea generală și pentru controlarea cassariului — care de prezinte e dlu Florianu Dumă jur. de an. a. IV-lea. Membrii comitetului sunt — afara de oficiantii numiti și afara de secretariu — dnii Georgiu Tulvanu juristu și practicanțu la procuratura reg. din locu, Liviu Dragoiu și I. Istiu jur. de a IV, Sandru Fassie și Grossioreanu jur. de a. II.

Sustinerea reuniunii s'a facutu în anul trecută prin marinimosa contribuire a unui numeru frumosu de membrii partinitori, înse acuma ea se sustine din

propriile-si puteri materiale, și tine pe septembra 2 ore de instructiune.

Nu potu înse să retacu acă faptă marinimosa a Il. S. dlui episcopu Ioanu Olteanu, carele interesandu-se de totu ce e nobilu, frumosu și de desvoltarea veri-carui ramu al culturei naționale — în septembra trecute a donat reuniunii noastre 25 fl. v. a., — pentru care faptă generoșa — fiindu autorisat — vinu a aduce Il. Sale cea mai sincera multiamita și omagiu profundu alu membrilor reuniunii.

Eta on. publicu ! activitatea reuniunii noastre pe scurtu. Asiu puté enară mai multe, înse me temu, că nu cumva să abuseză de paciintă on. publicu ; — deci — amintindu numai, că s'a decis arangiarea unui „concertu“ la Pasci — despre care voi scrie la timpul seu — încheiu constatandu, că și junimea româna de aici — cu totale că și ingreunată în totă pri-vintă — voiesce a aretă că trăiesce, că e în activitate și că nu vegetă. Înainte dar, junilor romani ! Nu desperati, la lucru toti !

Din încredintiarea reuniunii :

Patriciu Coroiu

secretariulu „Hilari“a și jur. de an. alu IV-lea.

Oglindă lumei.

(II.) La Constantinopol lucrurile se incurcă totu mai tare. Abia cadiu Midhat pasia, facându locu lui Edhem pasia în oficiulu de mare-viziru : si éta lumea e suprinsa, că și acesta se clatină, și că nu peste multu are să-i urmeze altulu.

Acăsta schimbare repede a ómenilor conducători probéza, că în Turcia demoralisatiunea a ajunsu în culme. Caderea lui Midhat încă și acuma se totu comentéza în diferite moduri ; unii dicu, că Ignatieff a coruptu prin bani pe cumanatulu sultanului, și că acel'a a intrigat la sultanulu pentru caderea lui Midhat. Acăsta supunere se deduce de acolo, că indată după caderea lui Midhat pasia cumanatulu sultanului a ridicat o sumă mare din o banca străină.

De alta-partea caușa acestei caderi se reduce la o impregiurare forte comica. Se afirma, că pe sultanulu lu-doru dintii, și că dinsulu sub impressiunea acestei dureri intr'un momentu asiă s'a superat pe Midhat, încătu — l'a esilat.

Éta unde se reduce caderea unui mare-viziru în Turcia ! La durerea unui dinte ! Va să dică, lucrurile se petrec turcesce.

De altmintre esilatulu mare-viziru acuma se află în Italia, de unde insu-si elu a demintit scirea, că sultanulu lu-va rechiamă în curendu.

Sultanulu „acestă“ nu-lu va rechiamă. Si éta pentru ce ? Erasi o suprindere mare pentru tota lumea ! Erasi unu lucru turcesc. Esă adeca secretulu celu mare, că și sultanulu acestă va ave sărtea antecessorului seu Murad, carele a nebunitu. Sultanulu actualu, Abdul Hamid, din dî in dî se află în stare totu mai deplorabilă, căci sintomele nebuniei devinu totu mai evidente.

Unu medicu din Viena, carele a fostu consultat la casulu de asemene natura a lui Murad, a spusu înca atunce, că toti membrii familiei domnitore turcesci, vorbă ave săcăsi sărte. Mai de graba său mai tardiu, toti vorbă nebunii, căci toti sunt infiati.

Ambasadoru turca din Viena desmîntă acăsta scire, dar telegramele diuarelor din Paris sustinu,

că sultanulu e deja nebunu, încătu nu mai e capabilu să asculte raporturile marelui-viziru.

Se si anuncia, că urmatorulu lui va fi Mehemed Resiad Effendi, (nascutu la 3 nov. 1844), unu tuneru sanatosu (!) si bine facutu.

Intr'aceste negotiatuile de pace se continua, si inca cu resultatul bunu. Se afirma, că pacea intre turci si sârbi se va incheia definitivu.

Deputatii alesi in scupcina sunt in mare parte conservativi, si asiá ministeriulu radicalu va trebuí să renunțe.

Delegatiii montenegrini inca au plecatu la Constantinopole, că să incépea conservatuirile pentru pace.

Va să dica, orisonulu ar fi seninu. Inse russulu acuma incepe să se misce seriosu. Puterile mari se silesesc a descuragiá Russi'a de la unu resbelu even-tualu. Dar insedaru! De curendu se tînù la Petersburg sub presidiulu tiarului unu consiliu ministerialu in cestiunea crisei orientale. In acestu consiliu Gorcia-coff a declaratu, că dinsulu e pentru actiune, de cumva ministrulu de resbelu e gata. Ministrulu de resbelu a respunsu, că are 585,000 de ómeni, cari potu să tréca in totu momentulu fruntar'fa, si că o rezerva de 230,000 va puté să-i urmeze pana 'n 1 maiu. „Sum-gata“ incheia ministrulu de resbelu vorbirea sa. Apoi să decisu a se contracta unu imprumutu de 150 milioane de ruble.

Resbelulu dara e decisu si numai de la timpulu favorabilu atérna inceperea lui.

CE E NOU?

Cris'a ministeriala s'a incheiatu. Dupa multe si lungi consultari Tisza Kálmán a facutu invoiéla cu guvernulu austriacu in caus'a banacei. Urméza numai, că fia-care cabinetu să aiba si aprobarua partidei sale, si apoi impacatiunea se va substerne inaintea corpuriilor legiuitoré. Siedinti'a cea mai de aprópe se va tiné in septeman'a viitóre.

In senatulu Romaniei patru dile s'a desbatutu de curendu o interpellatiune. A facut'o agerulu barbatu de statu dlu Cogalniceanu, in caus'a universitatii din Iasi, care se afla in decadintia, din cauza că unii professori au imbratisiatu si alte carieri, si a nume politice, si astu-felu lipsescu de la catedrele loru. Dlu Cogalniceanu a accentuatu, că acesta decadintia e fórte pericolosa pentru Romani, căci in Bucovina vecina, la Cernauti, s'a infiintat o universitate buna, care atrage tinerimea romana, dar — fiindu nemtiésca — respondesce in viitórea generatiune spiritu nemtieseu. Senatulu, regretandu acesta decadintia a universitatii din Iasi, a invitatu ministeriulu a luá mesuri potrivite pentru renaltarea ei.

Cei ce au ocaziune să cetésca dinare romane de dincolo de Carpati, de multe ori au trebuitu să se intristeze de complet'a ignorare a Romaniloru cari locuiesc in alte tieri. Cetimurara cu placere in „Unirea Democratica“ din Bucuresci unu articolu, care vine să recunoscă si să combată acestu defectu al pressei romane. „Unui diuaru — dice numitulu articolu — n'ar trebui să-i lipsescă nici macaru o di căte o rubrica pentru fia-care provincia locuita de Romani, unde să publice corespondintie de prin titlurile respective, si să tia in curentu pe toti Romanii despre miscarea tuturor Romaniloru.“ Dorimur,

că acestu apelu să nu resuna indesertu! Încătu ne privesce pe noi, amu nisuitu si nisuumu a dă informatiuni continue despre toti Romanii din tóte partile.

Alegere de deputatu in Chioru. Din Siomcuta mare primimur cu datulu 20 febr. urmatorele sire: „La noi trebile mergu tare reu. Toemii astadi a alesu cerculu Mestecanului, — in care numai diece alegatori străini sunt, era ceialalti peste 300 toti Romanii — de deputatu pe contele Teleky Géza, nascutu si crescutu aice in Siomcuta-mare. Meritulu celu mai mare alu acestei alegeri este alu unui „domnul romanu“, care se teme că va perde si acestu postu, in care s'a degradat. Cu mare indignatiune am vediutu cum au vinutu astadi pe langa ferést'a mea multi preoti, inventatori si notari romani morti de beti, strigându: „Să traiescă grofulu Geza!“ Candidatulu partidei naționale, Alessandru Popu de Miresiulu mare, vediendu slabiciunea inteligintiei, in diu'a ultima a renunciatu si nici că s'a dusu la alegere, neavandu sperantia că să pôta intruni celu putinu o minoritate respectabila.“

C a r n e v a l u .

Balulu din Aradu, din 8 fauru, a intrunitu o frumosă cununa de óspeti romani in sal'a spăciósa a otelului „Crucea alba.“ Corespundinti'a ce primiramu la incheiarea nrului trecutu, ni spune, că la aceasta petrecere romanescă, au participat urmatorele domne: Aurelia Belesiu, Sofia Belesiu, Ermina Desseanu, Ana Philimon, Ghibu, Halicu, Novaen, Ecatarina Paguba, Emilia Popoviciu, Popoviciu (telegrafistu), Russu, Elisa Stanescu, Siorbanu, — si urmatorele domnișoare (totu in ordine alfabetica): Rea Silvia Bocianu, Bozganu, surorile Dogariu, Damsica, Maria Desco, Efticiu, Barbu, Iorgoviciu, Iancu, Ida Mladinu, Lucretia Moldovanu, Elena Popoviciu, Regina Radneanu, Maria si Elena Sierbanu, Sidonia Papp, Tesiciu. Firesce, acesta lista nu e completa, căci comitatulu Aradu e vestit u de dame frumosé, cari au fostu bine reprezentate la acestu balu: ma inca si din comitatele vecine lu-inzestrara căte-va modeluri gracióse. Dar corespondintele nostru nu are onórea să cunoscă pe tóte după nume, de aceea si-cere seusele pentru omissiunea unora.

In Sibiu se arangia la 10 fauru in sal'a de la „Coróna“ o petrecere de dantiu, insotita cu concertu. Vinitulu curatul a fostu destinat pentru scól'a romana din cetate. Program'a concertului fu: 1. „Nu me uită!“ romantia de Constantinescu, cantata de dlu Voina; 2. Fantasi'a din oper'a „Semiramis“, esecutata pe piano de amabilele domnișoare M. Petri si Sabina Brote; 3. „Visurile“, poesia de Alecsandri, cantata solo de domn'a Popa; 4. „Potpourri nationalu“ de Candella, cuartetu de violine, esecutatul de mai multi domni studenti; 5. „Unu adio“ de G. Scheletti, solo, cantat de graciós'a domnișoară Elena Adamoviciu. Efectulu farmecatoru produsu prin esecutarea programei a stérnuit aplause repetite. Dantulu a durat pana deminéti'a tardiu. Din cunun'a frumosă de domnișoare, fia-ni permisul a aminti pe amabilele domnișoare: Anna Cremer, Elena Adamoviciu, surorile Brote, Mariti Bologa, C. Dancasiu, Mariti Onitiu, surorile Popu, Preda; dintre străine, dsiórele: Bora Jolan si M. Petri; dintre domne: onorab. matrona Iudita Macelariu, domnele Popescu, Maria Cosma, Popa, Moga, Badilla, Mateiu, Candrea, Brote, Racuciuc, Lazaru, Boiu, din afara — domnele: Droeu si

Macellarui din Mercurea si dn'a Zacharia din Salisce. Toaletele au fostu simple, dar forte cu gustu. (a)

Din Timisióra ni se scrie, că balulu romanescu, datu acolo in suburbii „Fabrica,” in sér'a de 14 febr., in ospetar'ia „la regin'a Angliei,” in favorul scóelor romane de acolo, a reesit bine. Publicul a fostu numerosu, music'a din Lugosiu escelenta si jocurile s'au intinsu pana la diua. Dlu Seimanu că presiedinte, cu dnii Paraschieviciu, Ignea, Gianu, Munteanu, Maniu — că arangiatori, au contribuit multu la successulu balului. Dintre damele cunoscute de corespondintele nostru, au participatu la balu si dantiu, domnene: Seimanu (regin'a balului), Omasta, Gianu, Paraschieviciu, Ignea, Luisa Trailă, Maniu, S. Maniu, Siepetianu, Czermanu, Ciobanu, Barbosu, Chitescu, Munteanu etc.; éra dintre domnisiórele cunoscute, dsioarele: Popoviciu, Savu, Maxinu, Regepu, Ursulescu, Logofetu, Popescu, Draganu, Colectianu etc. si altele multe. Se dice, că s'aru fi incasatul peste 600 fl., din cari eu 200 fl. se voru acoperi spesele, si asiá scóele voru capetá 400 fl. Petrecerea sociala a fostu cordiala, participandu si mai multi domni sérbi si germani, ba chiar si dlu Török siefulu magistratului a onoratu balulu cu presintia sa.

Junimea academica romana din Clusiu la 15 febr. a datu unu concertu insotit de dantiu. Successulu — precum ni se scrie — de si n'a fostu stalucit, dar totusi indestulitoru. O cununa frumósa de dame romane, atâtu din locu, câtu si din provincia, a consultatu cu placere productiunile junimeei. Dupa executarea programei concertului s'a inceputu dantiu, care s'a continuatu cu vesélia pana la 12 óre, candu din o odaia laterală, spre a careia usia erau atîntiti ochii intregului publicu, aparura doi-spre-dieci juni romani „verdi cu stejarulu,” in costumu nationalu romanescu, si jocara „calusierulu” cu istetisme. La sucessulu acestui dantiu au contribuit fórte multu si costumurile nationale pré frumóse, facute numai in anulu acest'a de câte-va dame romane din Clusiu, (pe cari corespondintele nostru a uitatu sè le numésca,) cari prin acestu faptu demnu de lauda si recunoscá pentru scopuri nationale. De acuma inainte tinerimea nu va trebuí sè-si procure costumurile de prin alte locuri. Dupa „calusieru” a urmatu Hatiegan'a si celealte jocuri mai indatinate. Petrecerea durà pana deminéti'a. La balu luara parte dómnele: Francu, Leontinu Popu, Pintea, V. Nestoru, Alesiu Popu, Coroianu, Illés, Sulutiu, Nemesiu, Albu, Galu, Trutia, I. Popu, Porutiu etc. etc. si domnisiórele: Maria Turcu, Elena Popu de Lemény, Maria Moldovanu, Linca si Veronica Marincasiu, Ana si Lucretia Popu, Csergedi, Victoria si Cornelia Galu, Porutiu, Trifu, Maria Costisielu etc. etc.

Balulu magnatiloru in Clusiu a durat patru dieci si optu de óre in continuu.

Flamur'a lui Hymen.

La Caransebesiu, in 11 fauru st. n. se celebrà in sf. biserică catedrală cununi'a amabilei damiciele Anica Baiasiu, ficea dlui George Baiasiu, comerciant, cu dlu George Liuba, siefulu statuiunei telegrafice din B.-Csaba, — la care festivitate partecipara mai

multi cunoscuti, amici si rudenii chiar si din locuri fórte departate. — Prandiulu a fostu in un'a din casele parintiloru miresei, unde multe toaste nimerite s'au radicatu; éra sér'a a fostu petrecere cu dantiu, care nu era sè-si afle finea, fiindu tota cunun'a óspetiloru fórte animata. Asemenea se continua petrecerea si in dilele urmatore.

Dlu Petru Miliciu, notaru in comun'a Cherechiu, comitatulu Aradu, la 11 l. c. si-a incredintiatu de fitórea socia de domnisióra Vilma Budai, ficea dlui Ioanu Budai notaru in comun'a Zarandu, comitatulu Aradu.

Dlu D. Petrescu, comerciantu in Remetea romana, s'a cununatu in 4 febr. cu domnisióra Teresia Ionescu din Timisióra-Fabrica.

Dlu Nicolau Bogdanu s'a cununatu in 30 iun. cu domnisióra Maria Florescu din Aradu.

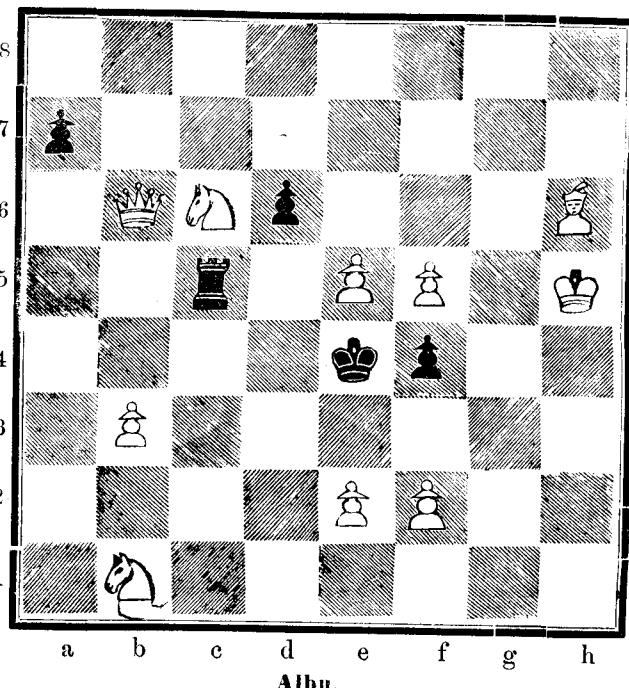
Literatura.

Colectiunea de documente istorice a repausatului Eudocsie Hurmuzachi — precum cetim in „Timpulu” — are sè apara de curendu. Comissiunea insarcinata cu publicarea manuscriptelor lucra inca din decemvrye 1874 si pana acum a tiparit 121 căle. Numerulu documentelor se urca la 2847, pe cari neobositulu barbatu le-a culesu in decursu de trei-dieci de ani in felurite biblioteci. Cele mai multe, la vr'o 500, sunt primitore la vieti'a lui Mihaiu Vitézulu. Literatur'a nostra va cästigá multu prin publicarea a cestei colectiuni, resultatulu unei grele munci.

Problema de siacu.

De Nicolae Stefanescu.

Negru.

Albul incepe si la a patr'a trasura dice matt.

Proprietariu, redactoru respundietoriu si editoriu: IOSIFU VULCANU.

Cu tipariulu lui Aleșandru Kocsy in Pest'a. 1877. Calea tierei nr. 39.